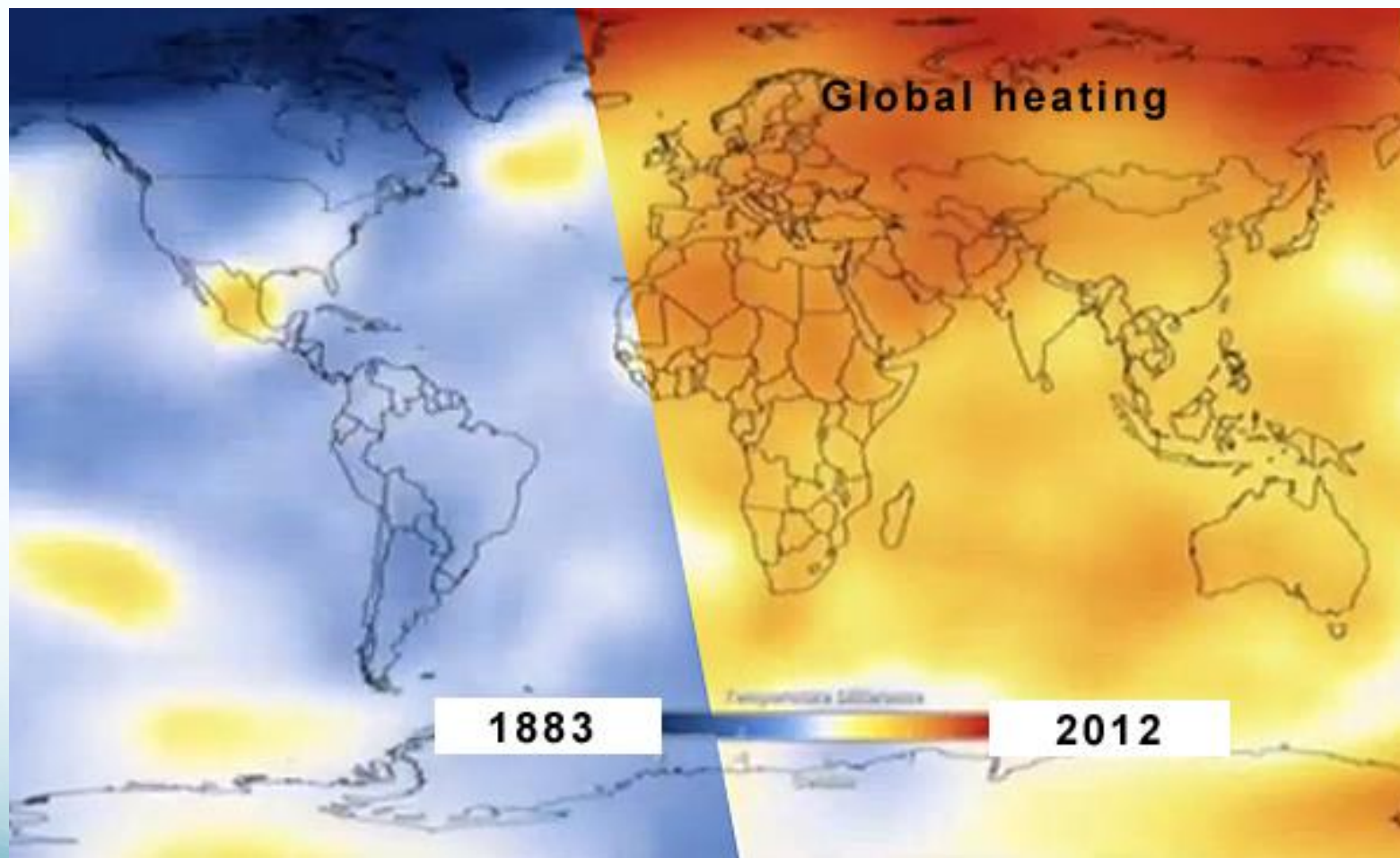

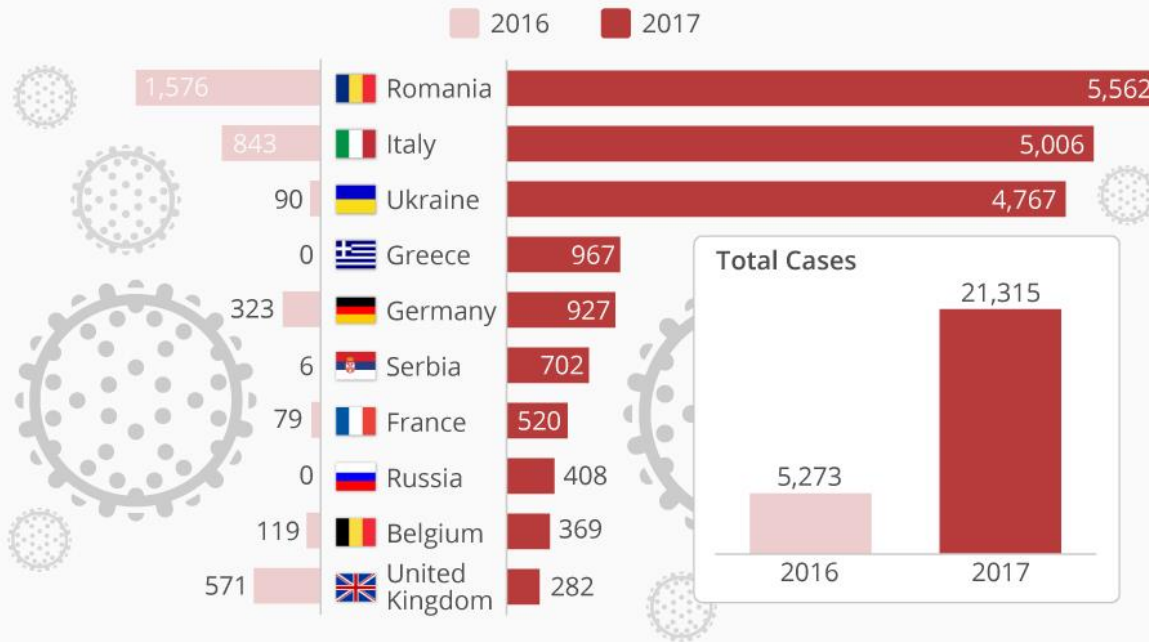
WORD OF THE YEAR

Post-truth

Europe Sees a 300% Increase in Measles Cases in 2017

Reported measles cases in Europe from January to December

@StatistaCharts Source: World Health Organization

Kunskapens värde

Varför slår vi ifrån oss tillgänglig kunskap?

Kunskap har ett stort **instrumentellt värde** för oss.

Vad är kunskap?

Jag vet att jorden är rund:

Jag **tror** att jorden är rund.

Det är **sant** att jorden är rund.

Jag har **goda grunder** för min tro.

Goda grunder

Två viktiga källor:

Evidens från våra **sinnen**: Vad vi ser, hör och känner.

Evidens från **andra** som vet mer.

Tillitens roll

Tilliten till pålitliga källor kan *undermineras* genom att så tvivel: **Missar viktig kunskap.**

Tilliten kan *utnyttjas* för desinformation: **Falska övertygelser.**

Tänkandets skevheter

Kognitiva biases: Psykologiska mekanismer som gör att vi tänker 'snett'.

Bekräftelsebias

Mer eller mindre medvetet:

- söka sig till vissa källor
- undvika evidens mot egna övertygelsen
- *vikta* evidens för den egna positionen på annat sätt än evidens mot den

Kunskapsmotstånd

En form av **motiverat tänkande**: Vi tror vad vi *vill* tro i stället för vad vi har *goda skäl* att tro.

Det *aktiva tänkandet* används för att bevara en övertygelse man vill ha.

Andra mål än sanningen

- Personliga skäl (gillar att röka, dricka kaffe, etc.)
- 'Världsåskådning' (konservativ, liberal, etc.)
- Grupptillhörighet (politiskt motiverat tänkande)

Kunskapens fiender

Inre fiender: Psykologiska hinder

Yttre fiender: Desinformation

Stora utmaningen: Hur dessa **samverkar!**

Sårbarheter

Sanningsbias: Vi har betydligt lättare att ta till oss ett innehåll än att slå det ifrån oss.

Sanningsillusionen: Ju oftare ett påstående upprepas ju mer benägna är vi att tro på det.

Sweden cancels traditional Christmas concert and increases promotions for Islamic events

14 October 2018

Livsstilsråd...

Firefox Arkiv Redigera Visa Historik Bokmärken Verktyg Fönster Hjälp

https://www.aftonbladet.se/halsa/a/m65Ryq/vin-ar-nyttigare-an-motion

AFTONBLADET

LOGGA IN

"Vin är nyttigare än motion"

HÄLSA tis 09 feb 2010

Vin varje dag kan skydda dig mot kärlsjukdom. En ny studie visar att långvarigt drickande minskar farligt kolesterol nästan lika effektivt som mediciner.

- Det finns starkare stöd för att vin är nyttigt, än det finns för att börja motionera på doktors inrådan, säger professorn Fredrik Nyström.

i går 09:26 **HÄLSA**
PLUS Den smärtsamma hudsjukdomen misstas ofta för svamp

1 oktober **HÄLSA**
PLUS Allt fler drabbas av livshotande infektion

23 juli **HÄLSA**
PLUS Bästa och sämsta pålägg på mackan

1 oktober **HÄLSA**
PLUS Därför ska du ta dina rynkor på allvar

25 september **HÄLSA**
PLUS Brödet som kan minska risken för diabetes

ANNONS

Spela igom!

AMERICAN CHRISTMAS SHOW

Trerättersmeny, amerikanska julklassiker och välkända schlagers

Boka

Spelar du för mycket?
Ring stödlinjen
020-81 91 00.

CASINO COIMOPOL

Kunskapsmotstånd

- I. Falsk evidens (desinformation): Wakefield 1998
- II. Stor spridning inom sensationspressen
- III. Evidensen undermineras – rädslan kvarblir
- IV. Motiverat tänkande:
  - snedvriden värdering av evidensen
  - tvivlets metod
  - konspirationsteorier (Big Pharma!)

Tillit

Identitetshot: Faktaövertygelser blir centrala för den egna identiteten.

Respekt och tillit krävs för att människor ska lyssna – och ändra sig.

Försök hitta gemensamma utgångspunkter!

Att bemöta desinformation

- Upprepa inte felaktiga uppgifter: Lyft fram fakta.
- Grafisk presentation effektiv.
- Undvik känsloladdad ton och skapa trygghet.
- Institutionen – betona interngranskande mekanismer.